

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาลักษณะปัญหาการปรับตัวและความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาการปรับตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น โดยศึกษาตามปัญหาการปรับตัว และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น ที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2538 ใน 3 หลักสูตร ดังนี้

3.1.1 นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์ จำนวน 149 คน

3.1.2 นักศึกษาหลักสูตรทันตภิบาล จำนวน 64 คน

3.1.3 นักศึกษาหลักสูตรเจ้าพนักงานเภสัชกรรม จำนวน 41 คน

รวมทั้งหมด 254 คน

3.2 เครื่องมือในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

3.2.1 การสำรวจข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจรายการ (Checklist) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น

3.2.2 การสำรวจปัญหาการปรับตัวของนักศึกษา ปรับปรุงมาจากแบบสำรวจสำหรับนักศึกษาของมูนีย์ (Mooney Problem Check List : College Form) ของสุภาพรณ โคตรจรัส (2524) ซึ่งมีค่าความเที่ยง .983 แบบสำรวจปัญหานี้ เป็นรายการปัญหาและความต้องการในระดับ

ปกติของผู้ที่อยู่ในวัยเดียวกับนักศึกษา มักประสบอยู่เสมอ ประกอบด้วยรายการปัญหาการปรับตัว 11 ด้าน แต่ละด้านมีรายการปัญหา 20 ข้อ รวมทั้งสิ้น 220 ข้อ คือ

(1) ด้านสุขภาพและพัฒนาร่างกาย ประกอบด้วยรายการปัญหาทางสุขภาพและการยอมรับพัฒนาร่างกายของตน เช่น สุขภาพไม่ดี ไม่แข็งแรงเท่าที่ควร ปวดศีรษะบ่อย ๆ มีโรคประจำตัว ไม่พอใจในรูปร่างหน้าตาที่เป็นอยู่ มีความพิการทางร่างกายทำให้หงุดหงิดรำคาญใจ

(2) ด้านการเงินและที่อยู่อาศัย ประกอบด้วยรายการปัญหาทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ เช่น ยากมีเงินไว้ใช้จ่ายส่วนตัวมากกว่านี้ ครอบครัวมีความกังวลใจเกี่ยวกับการเงิน ทำงานเพื่อเงินค่าใช้จ่ายส่วนตัวเป็นใหญ่ ไม่มีห้องส่วนตัวที่บ้าน ไม่พอใจบ้านหรือที่พักในปัจจุบัน

(3) ด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ ประกอบด้วยรายการปัญหา เช่น มีเวลาสำหรับการพักผ่อนหย่อนใจน้อยมาก ไม่ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ รู้สึกประหม่าเมื่อพบปะผู้คน ขาดทักษะทางกีฬาและเกมต่าง ๆ มีโอกาสสังสรรค์หรือร่วมกิจกรรมทางสังคมน้อยมาก

(4) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ประกอบด้วยรายการปัญหาทางการปรับตัวทางสังคมและความสัมพันธ์กับเพื่อนวัยเดียวกัน เช่น รู้สึกกระดากอายง่ายมาก ไม่มีเพื่อนสนิทที่วิทยาลัย มักมีเรื่องถกเถียงโต้แย้งกับผู้อื่น ไม่มีใครที่จะปรับทุกข์ด้วยได้ ทำตามหรือยอมตามผู้อื่นได้ง่าย

(5) ด้านอารมณ์และส่วนตัว ประกอบด้วยรายการปัญหา เช่น กังวลใจในสิ่งเล็กน้อย ๆ มักเครียดอยู่เสมอ ท้อแท้ง่าย มักใจลอย ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง คิดอยากจะทำตัวตาย

(6) ด้านการปรับตัวทางเพศ ประกอบด้วยรายการปัญหา เช่น มีนัดกับเพื่อนต่างเพศน้อยมาก ชอบเพื่อนต่างเพศที่ทางบ้านไม่ยอมรับ ไม่แน่ใจว่าจะสนิทสนมกับเพื่อนต่างเพศได้แค่ไหน กลัวจะหาคู่ที่เหมาะสมไม่ได้ ต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับการแต่งงาน

(7) ด้านบ้านและครอบครัว ประกอบด้วยรายการปัญหา เช่น มีปัญหากับบิดามารดา บิดามารดาไม่ลงรอยกัน มีความรู้สึกเหมือนขาดบ้าน ไม่มีบ้านที่แท้จริง เข้ากับสมาชิกในครอบครัวไม่ได้ ต้องการความรักความเข้าใจ บิดามารดาตัดสินใจให้ข้าพเจ้ามากเกินไป

(8) ด้านศีลธรรมจรรยาและศาสนา ประกอบด้วยรายการปัญหา เช่น หมดศรัทธาในศาสนาที่เคยยึดถือ สับสนในปัญหาด้านศีลธรรมจรรยาบางประการ ต้องการมีปรัชญาของชีวิต มีความรู้สึกผิด ยอมแพ้ต่อสิ่งที่ล่อตาล่อใจได้ง่าย ควบคุมตนเองไม่ค่อยได้

(9) ด้านการปรับตัวทางการเรียน ประกอบด้วยรายการปัญหาเกี่ยวกับแรงจูงใจนิสัย และทัศนคติทางการเรียน เช่น ไม่ทราบวิธีเรียนที่มีประสิทธิภาพ เรียนไม่เก่ง ได้คะแนนต่ำ พื้นความรู้

ไม่ดีในบางวิชา สนใจในกิจกรรมต่าง ๆ นอกเหนือจากการเรียนเป็นส่วนใหญ่ ไม่สนใจค้นคว้าอ่านหนังสือเรียนอย่างแท้จริง

(10) ด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษา ประกอบด้วยรายการปัญหา เช่น ต้องการออกไปประกอบอาชีพแต่ยังทำไม่ได้ ไม่แน่ใจว่าจะเลือกอาชีพได้เหมาะสมหรือไม่ สงสัยในคุณค่าของประกาศนียบัตร ไม่แน่ใจว่าถ้าเรียนต่อไปจะคุ้มค่าหรือไม่ มีปัญหาเกี่ยวกับการเลือกวิชาเรียน

(11) ด้านหลักสูตรและการสอน ประกอบด้วยรายการปัญหาเกี่ยวกับการปรับตัวต่อบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในวิทยาลัย เช่น ไม่ค่อยเข้าใจในสิ่งที่อาจารย์สอน อาจารย์ทำตัวห่างเหินไม่สนใจนักศึกษา วิชาที่จัดให้เรียนส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กันน้อยมาก วิทยาลัยมีกฎข้อบังคับมากเกินไป กิจกรรมของวิทยาลัยขาดการประสานงานที่ดี

การตอบรายการปัญหาและความต้องการแต่ละข้อ พิจารณาตอบในลักษณะมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ดังนี้

หมายเลข 1 หมายถึง ไม่เป็นปัญหาเลย

หมายเลข 2 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าเป็นปัญหา หรือเป็นปัญหาเพียงเล็กน้อย

หมายเลข 3 หมายถึง เป็นปัญหามากกลาง

หมายเลข 4 หมายถึง เป็นปัญหามาก

หมายเลข 5 หมายถึง เป็นปัญหามากที่สุด

3.2.3 การหาคุณภาพเครื่องมือ แบบสำรวจปัญหาการปรับตัวฉบับนี้ มีค่าความเที่ยง .983 สุดสวาท นามราชฤทธิ์ (2537) นำไปใช้วิจัย มีค่าความเที่ยง .974 และผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น จำนวน 30 คน ก่อนที่จะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นเวลา 3 สัปดาห์ และหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (Cronbach, 1960) ดังนี้

ตารางที่ 3.1 ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง ของแบบสำรวจปัญหาของนักศึกษา รายด้านและ
ทั้งฉบับ

ปัญหาการปรับตัว	ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง
1.ด้านสุขภาพและพัฒนาร่างกาย	.787
2.ด้านการเงินและที่อยู่อาศัย	.872
3.ด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ	.865
4.ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	.906
5.ด้านอารมณ์และส่วนตัว	.909
6.ด้านการปรับตัวทางเพศ	.891
7.ด้านบ้านและครอบครัว	.879
8.ด้านศีลธรรมจรรยาและศาสนา	.834
9.ด้านการปรับตัวทางการเรียน	.904
10.ด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษา	.927
11.ด้านหลักสูตรและการสอน	.929
รวมปัญหาการปรับตัวทั้งฉบับ	.977

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.3.1 ติดต่อประสานงานขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับวิทยาลัยการ
สาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น

3.3.2 จัดเตรียมนักศึกษา เพื่อตอบแบบสำรวจ

3.3.3 ผู้วิจัยแจกแบบสอบถาม อธิบายถึงวัตถุประสงค์และประโยชน์ในการสำรวจตนเอง

พร้อมทั้งอธิบายหลักการตอบแบบสำรวจ ซึ่งมีรายละเอียดอยู่ในคำแนะนำในการตอบ แก่กลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 3 หลักสูตร

3.3.4 ดำเนินการตอบแบบสำรวจ และเก็บรวบรวมแบบสำรวจที่นักศึกษาตอบเสร็จแล้ว ได้จำนวน 366 ฉบับ

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการกับข้อมูลดังนี้

3.4.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์และถูกต้องของข้อมูล โดยนำแบบสำรวจที่ได้มาจำนวน 366 ฉบับ มาตรวจคัดเฉพาะแบบสำรวจที่มีการตอบที่สมบูรณ์ไว้ได้ 254 ฉบับ

3.4.2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ วิเคราะห์ค่าสถิติดังนี้

(1) หาค่าร้อยละของปัญหาการปรับตัวในแต่ละด้าน และรวมปัญหาทั้งหมด จำแนก ความเป็นปัญหาและความไม่เป็นปัญหา โดยไม่คิดน้ำหนักตามมาตราประมาณค่า

(2) หาค่าความสัมพันธ์ของปัญหาการปรับตัวในแต่ละด้านและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษา โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาระดับความสัมพันธ์ ของค่า r ดังนี้ (สุณีย์ เหมะประสิทธิ์, 2536)

ค่า r	0.75 - 1.00	ความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงยิ่ง
ค่า r	0.50 - 0.74	ความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง
ค่า r	0.25 - 0.49	ความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง
ค่า r	0.00 - 0.24	ความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำ
ค่า r	0.00 - -0.24	ความสัมพันธ์ทางลบในระดับต่ำ
ค่า r	-0.25 - -0.49	ความสัมพันธ์ทางลบในระดับปานกลาง
ค่า r	-0.50 - -0.74	ความสัมพันธ์ทางลบในระดับสูง
ค่า r	-0.75 - -1.00	ความสัมพันธ์ทางลบในระดับสูงยิ่ง